

31984L0450

L 250/17

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

19.9.1984

DIREKTIVA SVETA
z dne 10. septembra 1984
o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic o zavajajočem oglaševanju

(84/450/EGS)

SVET EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti in zlasti člena 100 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽²⁾,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽³⁾,

ker se sedaj veljavni predpisi proti zavajajočemu oglaševanju v državah članicah močno razlikujejo; ker zavajajoče oglaševanje, ki sega preko meja posameznih držav članic, neposredno vpliva na vzpostavitev in delovanje skupnega trga;

ker lahko zavajajoče oglaševanje povzroči izkrivljanje konkurence na skupnem trgu;

ker oglaševanje, ne glede na to, ali pride do sklenitve pogodbe, vpliva na ekonomsko blaginjo potrošnikov;

ker zavajajoče oglaševanje lahko povzroči, da potrošnik pri nakupu blaga ali druge lastnine ali uporabi storitve sprejme zase

škodljivo odločitev, in ker razlike med pravnimi predpisi držav članic v številnih primerih ne le vodijo v nezadostno raven varstva potrošnikov, ampak tudi ovirajo izvajanje oglaševalskih akcij, ki segajo preko nacionalnih meja, in tako vplivajo na prosti pretok blaga in ponudbo storitev;

ker drugi program Evropske gospodarske skupnosti za politiko varstva in obveščanja potrošnikov ⁽⁴⁾ določa ustrezne aktivnosti za varstvo potrošnikov pred zavajajočim in nepoštenim oglaševanjem;

ker je v interesu splošne javnosti in potrošnikov ter vseh, ki konkurenčno opravljajo trgovsko, poslovno, obrtno dejavnost ali svobodno poklicno dejavnost na skupnem trgu, da se najprej uskladijo nacionalne določbe proti zavajajočemu oglaševanju in da je v drugi fazi treba obravnavati nepošteno oglaševanje, in če je potrebno, primerjalno oglaševanje, na podlagi ustreznih predlogov Komisije;

ker je treba v ta namen sestaviti minimalna in objektivna merila za ugotavljanje, ali je oglaševanje zavajajoče;

ker morajo biti pravni predpisi, ki jih bodo sprejele države članice proti zavajajočemu oglaševanju, ustrezni in učinkoviti;

⁽¹⁾ UL C 70, 21.3.1978, str. 4.

⁽²⁾ UL C 140, 5.6.1979, str. 23.

⁽³⁾ UL C 171, 9.7.1979, str. 43.

⁽⁴⁾ UL C 133, 3.6.1981, str. 1.

ker morajo imeti osebe ali organizacije, ki imajo po nacionalni zakonodaji legitimni interes v zadevi, možnost za sprožitev postopka proti zavajajočemu oglaševanju, bodisi na sodišču ali pri upravnem organu, ki je pristojen za odločanje o pritožbah ali za začetek ustreznega pravnega postopka;

ker sme vsaka država članica sama odločiti, ali bo pooblastila sodišča ali upravne organe, da zahtevajo, da se stranka najprej obrne na druga ustanovljena telesa za obravnavanje pritožb;

ker morajo imeti sodišča ali upravni organi pooblastilo, ki jim omogoča, da ukažejo ali dosežejo prenehanje zavajajočega oglaševanja;

ker je v nekaterih primerih zaželeno prepovedati zavajajoče oglaševanje, še preden se pojavi v javnosti; ker navedeno vendarle ne pomeni, da so države članice obvezane uvesti pravila, ki zahtevajo vnaprejšnje sistematično preverjanje oglaševanja;

ker je treba predvideti pospešene postopke, s katerimi je mogoče sprejeti ukrepe z začasnimi ali trajnimi učinkom;

ker je zaželeno ukazati objavo odločitev sodišč ali upravnih organov ali objavo izjav o opustitvi takih dejanj, da bi odstranili vsak nadaljnji učinek zavajajočega oglaševanja;

ker morajo biti upravni organi nepristranski in je izvajanje njihovih pooblastil lahko predmet sodne presoje;

ker prostovoljni nadzor s strani samoregulativnih teles za odpravo zavajajočega oglaševanja lahko omogoči, da se ni potrebno zateči k upravnim ali sodnim postopkom in je treba tak nadzor spodbujati;

ker mora biti oglaševalec sposoben s primernimi dokazi dokazati materialno resničnost trditev, v katerih pri oglaševanju navaja domnevna dejstva, in da lahko v ustreznih primerih sodišče ali upravni organ zahteva, da to stori;

ker ta direktiva ne preprečuje državam članicam, da bi ohranile ali sprejele predpise, katerih namen je zagotavljanje višje ravni varstva potrošnikov, oseb, ki opravljajo trgovsko, poslovno, obrtno dejavnost ali svobodno poklicno dejavnost, ter širše javnosti,

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Namen te direktive je zaščititi potrošnike, osebe, ki opravljajo trgovsko, poslovno, obrtno dejavnost ali svobodno poklicno

dejavnost, in interese širše javnosti pred zavajajočim oglaševanjem in nepoštenimi posledicami takega oglaševanja.

Člen 2

V tej direktivi:

1. „oglaševanje“ pomeni kakršno koli obliko predstavitve v zvezi s trgovsko, poslovno, obrtno dejavnostjo ali svobodno poklicno dejavnostjo, katere namen je spodbujanje prodaje blaga ali storitev, vključno z nepremičninami, pravicami in obveznostmi;
2. „zavajajoče oglaševanje“ pomeni vsako oglaševanje, ki na kateri koli način, vključno s predstavitvijo, zavaja ali bi utegnilo zavajati osebe, ki jim je namenjeno ali osebe, ki jih doseže, in ki bi zaradi svoje zavajajoče narave verjetno vplivalo na ekonomsko obnašanje oseb ali ki iz enakih razlogov škodi ali bi utegnilo škoditi konkurentom;
3. „oseba“ pomeni fizično ali pravno osebo.

Člen 3

Pri ugotavljanju, ali je oglaševanje zavajajoče, je treba upoštevati vse lastnosti oglaševanja in zlasti vse podatke, ki jih oglaševanje vsebuje in ki zadevajo:

- (a) značilnosti blaga ali storitev, na primer njihovo razpoložljivost, naravo, izvedbo, sestavo, metodo in dan izdelave ali dobave, primernost za namen, načine uporabe, količino, specifikacijo, geografsko ali tržno poreklo ali rezultate, ki jih lahko pričakujemo od uporabe blaga ali storitev, ali rezultate in stvarne značilnosti testov ali preizkusov, opravljenih na blagu ali storitvah;
- (b) ceno ali način izračunavanja cen ter pogoje, pod katerimi se dobavlja blago ali zagotavljajo storitve;
- (c) naravo, lastnosti in pravice oglaševalca, na primer njegovo identiteto in premoženje, usposobljenost in lastništvo pravic do industrijske, tržne ali intelektualne lastnine ali njegove nagrade in priznanja.

Člen 4

1. Države članice morajo zagotoviti obstoj ustreznih in učinkovitih sredstev za nadzor nad zavajajočim oglaševanjem v interesu potrošnikov, konkurentov in širše javnosti.

Med taka sredstva morajo biti vključeni pravni predpisi, po katerih osebe ali organizacije, ki imajo po nacionalnem pravu legitimni interes za prepoved zavajajočega oglaševanja, lahko:

- (a) sprožijo sodni postopek proti takemu oglaševanju; in/ali
- (b) prijavijo tako oglaševanje upravnemu organu, ki je pristojen bodisi da odloča o pritožbah ali sproži ustrezní sodni postopek.

Vsaka država članica lahko odloči, katera od teh možnosti naj bo na voljo in ali naj omogoči sodiščem ali upravnim organom, da zahtevajo, da se stranke najprej obrnejo na druga, ustanovljena telesa za pritožbe, vključno s tistimi iz člena 5.

2. Po pravnih predpisih, na katere se sklicuje prvi odstavek, države članice prenesejo na sodišča ali upravne organe pooblastila, po katerih ta v primerih, kjer ocenijo take ukrepe za potrebne, ob upoštevanju vseh interesov in zlasti javnega interesa:

- ukažejo prenehanje ali uvedejo ustrezne sodne postopke, s katerimi se ukaže prenehanje zavajajočega oglaševanja, ali
- če zavajajoče oglaševanje še ni bilo objavljeno, a je tik pred javno objavo, ukažejo prepoved ali uvedejo ustrezne sodne postopke, s katerimi se ukaže prepoved takega objavljanja,

tudi če ni dokazov o dejanski škodi ali o nameri ali malomarnosti oglaševalca.

Države članice morajo tudi predvideti ukrepe, navedene v prvem pododstavku, ki se jih sprejme po hitrem postopku in imajo:

- začasni učinek, ali
- dokončni učinek,

ob tem, da vsaka država članica sama izbere eno od navedenih možnosti.

Da bi odstranili nadaljnje učinke zavajajočega oglaševanja, za katerega je bilo pravnomočno odločeno, da mora prenehati, države članice lahko podelijo sodiščem ali upravnim organom pooblastilo:

- da zahtevajo celotno ali delno objavo te odločitve in to v obliki, ki se jim zdi primerna,
- da poleg tega zahtevajo objavo izjave o opustitvi dejanja.

3. Upravni organi, iz odstavka 1, morajo:

- (a) biti sestavljeni tako, da ni dvoma o njihovi nepristranskosti;
- (b) pri odločanju o pritožbah imeti ustrezna pooblastila za učinkovit nadzor in uveljavitev ugotovitev in odločitev;
- (c) navajati razloge za svoje odločitve.

Če pooblastila, iz odstavka 2, izvajajo izključno upravni organi, morajo vedno navesti razloge za svoje odločitve. Nadalje je treba v takem primeru zagotoviti postopke za presojo sodišča v primerih, da upravni organ nepravilno ali nerazumno izvaja pooblastila, in ali je organ v kakem primeru nerazumno opustil izvajanje svojih pooblastil.

Člen 5

Ta direktiva ne izključuje prostovoljnega nadzora nad zavajajočim oglaševanjem s strani samoregulativnih teles, niti ne izključuje možnosti, da se osebe ali organizacije, iz člena 4, obrnejo na taka telesa poleg uporabe sodnih ali upravnih ukrepov navedenih v tem členu.

Člen 6

Države članice podelijo sodiščem ali upravnim organom pooblastila, ki jim omogočajo, da v civilnih ali upravnih postopkih, ki jih predvideva člen 4:

- (a) zahtevajo od oglaševalca, da predloži dokaze o točnosti dejanskih oglaševalskih trditve, če se taka zahteva zdi ustrezna glede na okoliščine določenega posameznega primera in ob upoštevanju legitimnih interesov oglaševalca in vseh drugih strank v postopku; ter
- (b) štejejo dejanske oglaševalske trditve kot netočne, če oglaševalec ne predloži dokazov, ki se zahtevajo po točki (a) ali po mnenju sodišča ali upravnega organa predloži pomanjkljive dokaze.

Člen 7

Ta direktiva ne preprečuje državam članicam, da bi ohranile ali sprejele določbe s ciljem zagotavljanja višje ravni varstva potrošnikov, oseb, ki opravljajo trgovsko, poslovno in obrtno dejavnost ali svobodno poklicno dejavnost, in širše javnosti.

Člen 8

Države članice sprejmejo ukrepe, potrebne za uskladitev s to direktivo najpozneje do 1. oktobra 1986. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Države članice predložijo Komisiji besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 9

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 10. septembra 1984

Za Svet

Predsednik

P. O'TOOLE
